

Agroenvironmentální opatření péče o krajinu

Dr. Ing. Petr Marada

26. a 27.9.2013

PROGRAM ROZVOJE VENKOVA

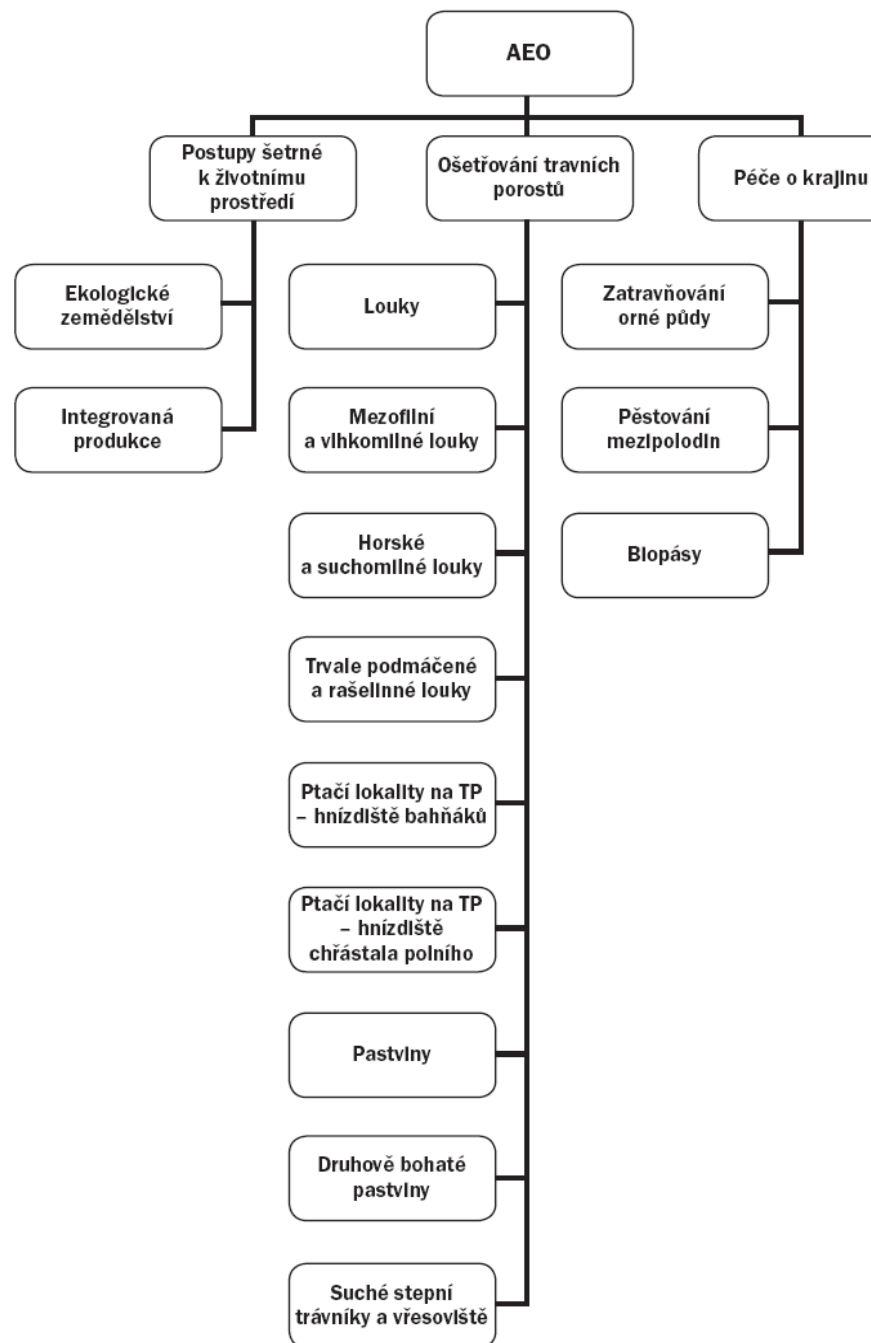
Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova: Evropa investuje do venkovských oblastí

Program

Agroenvironmentální hospodaření

- **Ošetřování travních porostů**
- **péče o krajinu**
 - zatravňování orné půdy,
- **Zakládání a péče o zatravněné plochy**
- **Exkurze v terénu - zatravňování orné půdy**

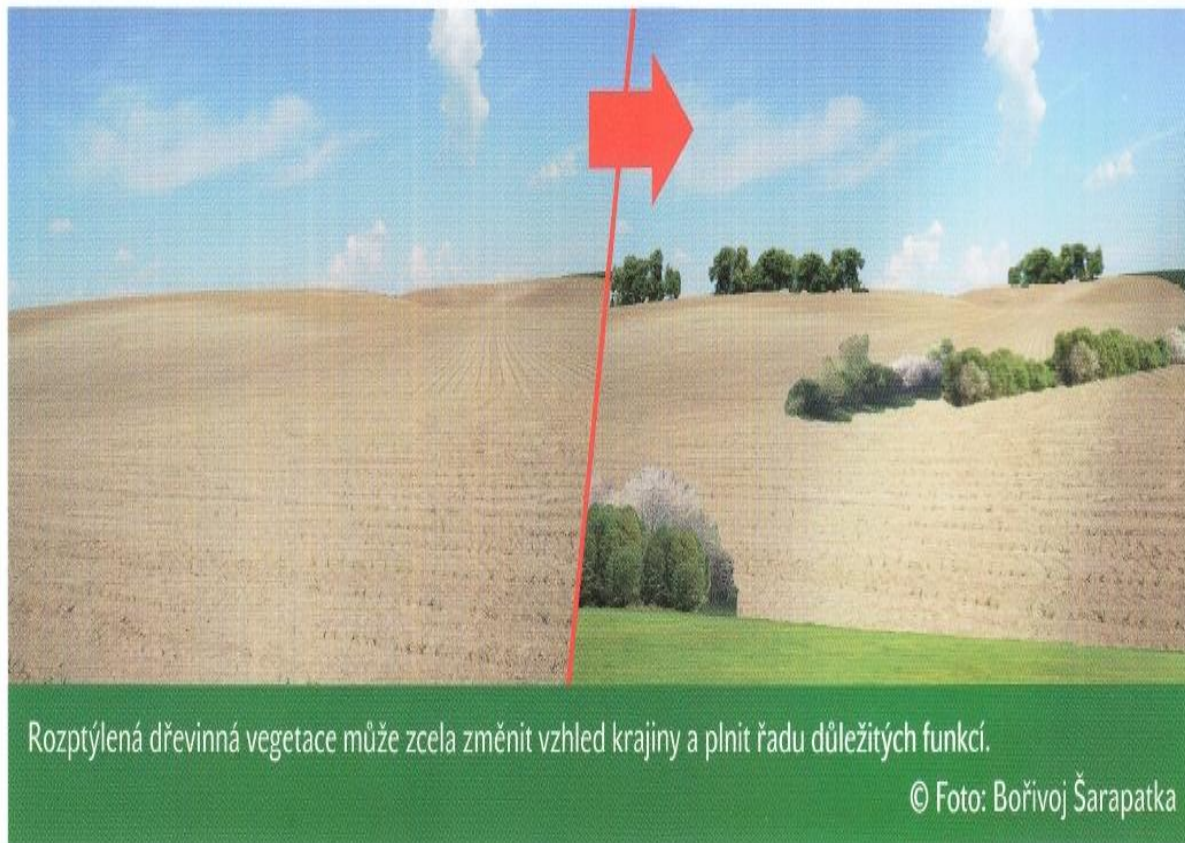

Důvody pro agroenvi opatření

- Společnost začíná stále více uvědomovat roli **zemědělce jako tvůrce venkovské krajiny a hospodáře**
- Bez **šetrné péče** by zachování harmonické a pestré mozaiky prostředí nebylo možné.

Důvody pro agroenviro opatření

Důvody pro agroenviro opatření

Funkce okrajů polí ve GAP

Zájmy	Funkce
zemědělské	<ul style="list-style-type: none">- určují okraje polí- zajišťují ochranu plodin (před pojezdy neukázněných řidičů, jako větrolam v případě odpovídajícího vzrůstu dřevin)- redukují používání pesticidů (prostředí pro predátory a parazitoidy)- zvyšují populace opylovačů- slouží jako zdroj ovoce, krmiva, dřeva
Environmentální	<ul style="list-style-type: none">- redukují vodní a větrnou erozi- omezují unášení agrochemikálií a přípravků na ochranu rostlin větrem- snižují odnos hnojiv a dalších látek povrchovým odtokem
Biodiverzity	<ul style="list-style-type: none">- jsou refugiem nebo koridorem pro volně žijící organismy
Sociální a rekreační	<ul style="list-style-type: none">- mají význam z hlediska mysliveckého- udržují krajinný ráz, zvyšují atraktivitu krajiny

Co to jsou agroenvi opatření

- Soubor dotačních titulů Ministerstva zemědělství, které jsou zaměřeny na ochranu přírody a krajiny
- Umožňují zemědělcům získat další zdroje příjmů ze zemědělské činnosti.
- Přináší nové možnosti podpory zemědělského hospodaření šetrného k přírodě.

Hlavní cíle AEO

- zamezit zrychlenému odtoku vody z krajiny
- snížit erozi půdy
- podpořit ekologickou stabilitu krajiny
- zachovat a zvýšit přírodní rozmanitost na zemědělsky využívané půdě

Proč je dobré dělat AEO

Finanční podpora po dobu smluvního závazku (5 let), kterou mohou v rámci agroenvironmentálních opatření získat, mi uhradí

- náklady spojené s prováděním opatření,
- nahradí mi snížení výnosů

Finanční prostředky však nejsou tím jediným, co díky těmto opatřením získám:

- opatření vedou ke zvýšení úrodnosti půdy,
- ochraně půdy před erozí a před vysycháním.
- zvýšení schopnosti celé krajiny zadržovat vodu, což je nejlepší prevencí záplav.
- službou celé společnosti je pak ochrana vzácných druhů rostlin i živočichů a vůbec péče o krajinu jako o kulturní dědictví.

Předpoklady pro úspěch

Zvládnout sociální poměry.....

- ekologická past...pro lišky - **myslivci**,
- pleveliště – „**taky**“ **zemědělci**,
- porosty pro **špačky**...
- v Africe nemají co jíst a vy tady děláte blbosti...za naše daně děláte zbytečné věci... **zbytek vesnice**

Plně se ztotožnit se smyslem opatření

- **Vzdělávat se, osvojovat si znalosti, být nadšení**
- **Nesmí se stát cestou do nejistoty, proto je třeba se vzdělávat...**

Předpoklady pro úspěch

Jistý stupeň nezávislosti na vesnickém mínění

- ve vesnickém prostředí platí „jiná“ kritéria úspěšnosti
- Koupit nebo jinak získat pozemky a hospodařit na svém....hospodařím na svém....nepotřebuji brát ohledy na druhé....
- Pořídit své vlastní stroje a související mechanizaci
- Klíčová je připravenost (všech partnerů a spolupracovníků a schopnost improvizace....

Jaké máme pro AEO pravidla?

- Stěžejní opatření osy II PRV
- Stěžejním předpisem pro žadatele je nařízení vlády č. 79/2007 Sb. Toto nařízení vlády bylo v roce 2008, 2009 a 2010 novelizováno, a to novelami nařízení vlády č. 114/2008 Sb. a č. 45/2009 Sb.č.61/2012.
- Shrnutí nejdůležitějších změn provedených novelou bývá přehledně uvedeno v metodice MZe

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ

2013

METODIKA **k provádění nařízení vlády** **č. 79/2007 Sb.,**

o podmínkách provádění
agroenvironmentálních opatření,
ve znění pozdějších předpisů

Rok 2012....a 13

- Členské státy mohou umožnit, aby **agroenvironmentální závazky nebo závazky v oblasti dobrých životních podmínek zvířat byly v období jejich použitelnosti přizpůsobovány, za předpokladu, že program pro rozvoj venkova obsahuje prostor pro takové přizpůsobení a že toto přizpůsobení je řádně odůvodněno s ohledem na cíle závazku.**
- *Toto přizpůsobení může mít také formu prodloužení trvání závazku.*
- Druhým cílem je **změna způsobu kontroly intenzity chovu hospodářských zvířat.** Tato úprava je navrhována s ohledem na uskutečněnou auditní misi Evropské komise č. RD2/2009/04, která vyjádřila pochybnosti o účinnosti nastavené kontroly podmínky intenzity chovu hospodářských zvířat k jednomu dni. Zároveň je touto úpravou zohledněn požadavek nevládních zemědělských organizací na úpravu podmínek intenzity chovu hospodářských zvířat, tj. zacílit podporu na zemědělce skutečně se zabývajících chovem zvířat. Je navrhováno rozšíření kontrolního období na 3 měsíce a úprava navazujícího sankčního systému.

Rok 2013.....

- Hlavním **cílem nařízení vlády je uzavření příjmu žádostí** do titulů agroenvironmentálního opatření (AEO).
- Vzhledem k blížícímu se konci programového období a naplnění absorpční kapacity dotačního titulu je od roku 2012 nepřijímat nové žádosti o zařazení v rámci AEO.
- **V roce 2012 nemohli do AEO vstoupit noví žadatelé**, s výjimkou vstupů do titulu zatravňování orné půdy. Příjem žádostí do tohoto titulu bude pokračovat i v roce 2013 z důvodů dlouhodobého boje MZe proti erozi půdy.
- Vzhledem k uzavření příjmu žádostí o zařazení v roce 2012 a 2013 **je umožněno prodloužení stávajících závazků žadatelům, kteří se nacházejí v pátém roce závazku**. V roce 2011 se jednalo o skupinu žadatelů, která do AEO vstoupila v roce 2007 a v roce 2012 o skupinu žadatelů, která v AEO uzavřela závazek v roce 2008. Prodloužení závazku je navrhováno v souladu s článkem 27(12) nařízením Komise (ES) č. 1974/2006 do 31. 12. 2013, respektive do 31. 3. 2014 (titul pěstování meziplovin, titul biopásy)

Základní podmínka AEO

- Základní podmínkou pro poskytování finanční podpory v AEO je uzavření **pětiletého závazku**
- **Podání žádosti o zařazení** na počátku pětileitého období a
- v rámci tohoto závazku **každoroční podávání žádosti o poskytnutí dotace.**

Kdo nám o AEO poradí ?

- Gesci za NV 79 má v rámci MZe odbor environmentálních podpor PRV.
- Gesci za administraci žádostí a vyplácení dotací má v rámci SZIF odbor PP a environmentálních opatření. Garanty za AEO jsou:

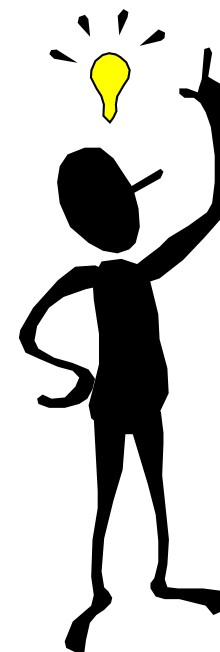
Jméno	Telefon	E-mail
Ing. Josef Makovský	221 812 523	josef.makovsky@mze.cz
Ing. Sabina Plaková	222 871 403	sabina.plakova@szif.cz

Kdo může žádat o dotaci AEO

- Žádost o zařazení může podat fyzická nebo právnická osoba, která zemědělsky obhospodařuje a podává žádost o zařazení alespoň na minimální stanovenou výměru zemědělské půdy evidované na žadatele v LPIS.
- Žadatel nemusí být podnikatelem podle § 2 odst. 2 Obchodního zákoníku; o dotaci v rámci AEO mohou žádat i nepodnikatelé mající právní subjektivitu (např. obce, fyzické osoby nepodnikající, školy), jestliže tyto subjekty mají evidovány v LPIS alespoň minimální výměru zemědělské půdy a podávají na ní žádost o zařazení.

Kdo může žádat o dotaci AEO

- Žádost o zařazení se podává na **pětileté období**, které začíná u všech titulů s výjimkou titulu pěstování meziplojin a biopásy 1. ledna prvního kalendářního roku. U titulu pěstování meziplojin a biopásy začíná pětileté období 1. dubna prvního kalendářního roku. Konec pětiletého období se tedy váže k datu 31. 12. nebo v případě titulů pěstování meziplojin a **biopásy k datu 31. 3.**
- Žádost o zařazení se doručí na formuláři vydaném SZIF pro příslušný kalendářní rok (k dispozici na AZV a www.szif.cz) **do 15. 5. prvního roku pětiletého období** na místně příslušnou AZV, přičemž místní příslušnost se řídí bydlištěm fyzické osoby nebo sídlem právnické osoby.
- **POZOR! Na později podané žádosti o zařazení nebude brán zřetel.**

Minimální výměry pro AEO

Minimální výměra	Podopatření/titul	Poznámka
0,5 ha	ekologické zemědělství	
1 ha	integrovaná produkce	pěstování ovoce
0,5 ha	integrovaná produkce	pěstování révy vinné
0,5 ha	integrovaná produkce	pěstování zeleniny
5 ha	ošetřování travních porostů	
2 ha	ošetřování travních porostů	v NP nebo CHKO
1 ha	zatravňování orné půdy	
5 ha	pěstování meziplovin	
2 ha	biopásy	

Změny ve výměře AEO

- **Změny v žádosti o zařazení**
- **Zvýšení výměry**
- **Snížení výměry**
- **restituce** podle zákona č. 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku, v platném znění,
- **pozemkové úpravy** podle zákona č. 139/2002 Sb., o pozemkových úpravách a pozemkových úřadech a o změně zákona č. 229/1991 Sb., v platném znění,
- **zásahu vyšší moci** (čl. 47 nařízení Komise (ES) č. 1974/2006),
- provedení změny v LPIS podle § 3h zákona č. 252/1997 Sb., o zemědělství, v platném znění, jestliže touto změnou nedošlo ke snížení výměry jednotlivého půdního bloku/dílu o více než 5 % původní výměry tohoto bloku/dílu,
- **prvního zalesnění zemědělské půdy** na půdním bloku, popřípadě jeho dílu (čl. 43 nařízení Rady č. 1698/2005 Sb.),

Změny ve výměře AEO

- Snížení výměry

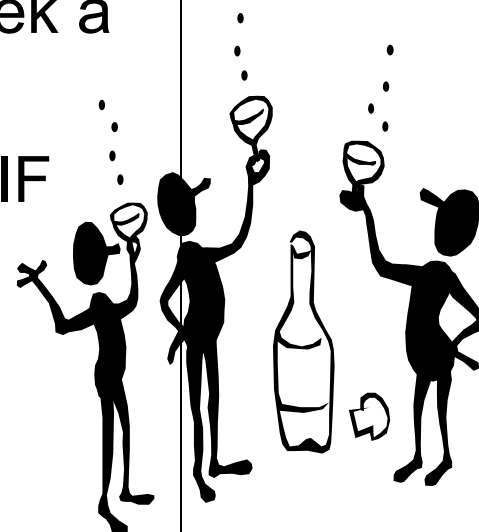
- zřízení stavby ve veřejném zájmu podle § 170 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavební řádu (stavební zákon), v platném znění,
- pozbytí užívání pozemku v LPIS, nejvýše však do 15 % původně zařazené výměry (výměry zařazené v 1. roce závazku), nebo 10 % původně zařazené výměry v případě závazků v titulu Zatravňování orné půdy uzavřených v roce 2012 a 2013,
- ukončení agroenvironmentálního opatření v prodlouženém období závazku o 3 % původně zařazené výměry (výměry zařazené v 1. roce závazku) v případě závazků prodloužených o jeden rok a o 6 % původně zařazené výměry v případě závazků prodloužených o dva roky; ke snížení výměry z výše uvedených důvodů se nepřihlíží.

Dobrovolné ukončení závazku

- Žadatel se v průběhu pětiletého závazku může rozhodnout ukončit tento závazek a požádat SZIF o vyřazení z AEO.
- Porušení pětiletého závazku bude SZIF sankcionováno vrácením poskytnuté dotace od počátku pětiletého období,
- pokud žadatel neuplatňuje na celou výměru zařazenou v AEO některý z pardonovaných důvodů vztahujících se ke snížení zařazené výměry.

Výše sazeb dotace

Dotace se poskytuje v Kč podle směnného kurzu uveřejněného v prvním Úředním věstníku Evropské unie vydaném v kalendářním roce, ze který se dotace poskytuje. **Pro rok 2010 je platný směnný kurz 26,285 Kč/EUR.**

Podopatření Postupy šetrné k životnímu prostředí	Výše sazby (EUR/ha)
Ekologické zemědělství – orná půda	155
Ekologické zemědělství – zelenina a speciální byliny	564
Ekologické zemědělství – travní porosty	71/89
Ekologické zemědělství – trvalé kultury	849
Integrovaná produkce – ovoce	435
Integrovaná produkce – réva vinná	507
Integrovaná produkce – zelenina	440

Výše sazeb dotace

Podopatření ošetřování travních porostů	
Louky	75
Mezofilní a vlhkomilné louky – hnojené	100
Mezofilní a vlhkomilné louky – nehnojené	116
Mezofilní a vlhkomilné louky – s neposečenými pásy	135
Horské a suchomilné louky – hnojené	120
Horské a suchomilné louky – nehnojené	130
Horské a suchomilné louky – s neposečenými pásy	150
Trvale podmáčené a rašelinné louky	417
Ptačí lokality na travních porostech – hnízdiště bahňáků	202
Ptačí lokality na travních porostech – hnízdiště chřástala polního	183
Pastviny	112
Druhově bohaté pastviny	169
Suché stepní trávníky a vřesoviště	308

Výše sazeb dotace

Podopatření Péče o krajinu	
Zatravňování orné půdy	270
Zatravňování orné půdy u vodního útvaru	295
Zatravňování orné půdy regionální směsí	350
Zatravňování orné půdy regionální směsí u vodního útvaru	374
Pěstování mezipločin	104
Biopásy	401

Podmínky pro žadatele o AEO

- Od 1. 1. 2009 je poskytnutí dotace v AEO podmíněno plněním kontrolních požadavků **cross compliance** (kontrola podmíněnosti).
- Cross compliance zahrnují **podmínky dobrého zemědělského a environmentálního stavu (GAEC)**, **povinné požadavky na hospodaření (SMR)** a v případě žadatelů AEO rovněž **minimální požadavky pro použití hnojiv a přípravků na ochranu rostlin**.
- Kontrolám podmíněnosti se detailně věnuje speciální publikace vydaná MZe (**Průvodce zemědělce kontrolou podmíněnosti platný pro rok 2010**).

Směnný kurz

Směnným kurzem pro rok 2013, kterým se budou přepočítávat sazby dotací v rámci některých opatření osy II Programu rozvoje venkova, je kurz **25,218 CZK/EUR**. Jmenovitě se tímto kurzem budou přepočítávat sazby pro následující opatření a podopatření:

- II.1.1. Platby za přírodní znevýhodnění poskytované v horských oblastech a platby poskytované v jiných znevýhodněných oblastech (LFA)
- II.1.2.1. Platby v rámci Natura 2000 na zemědělské půdě
- II.1.3. Agroenvironmentální opatření
- II.2.1.1. První zalesnění zemědělské půdy
- II.2.2.1. Zachování hospodářského souboru lesního porostu z předchozího produkčního cyklu
- II.2.3.1. Zlepšování druhové skladby lesních porostů